

آموزش توحید محور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خداشناسی

اولین گفتار پیامبر (صلی الله علیه و آله) به مردم این بود که: (قولوا لا اله الا الله تفلحوا) فلاح به معنای (رستن) گیاهی که تاریکی‌های دل زمین را می‌شکافد و بیرون می‌آید از ظلمتکده خاک به آن رستن می‌گویند انسان با ذکر شریف (لا اله الا الله) از دنیا و تعلقات و اسارت تعلق دنیا خارج می‌گردد.

اهمیت خداشناسی

امام هفتم حضرت امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند:

مَا بَعَثَ اللَّهُ أَنْبِيَاءَهُ وَرَسُولَهُ إِلَى عِبَادِهِ إِلَّا لِيَعْقِلُوا عَنِ اللَّهِ، فَأَحْسَنَهُمْ اسْتِجَابَهُ أَحْسَنَهُمْ مَعْرِفَةَ اللَّهِ، وَ أَعْلَمَهُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ أَحْسَنَهُمْ عَقْلاً وَ أَعْقَلَهُمْ أَرْفَعَهُمْ دَرَجَةً فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ.

خداوند پیامبران و فرستادگانش را به سوی بندگانش برانگیخته، مگر آن که از طرف خدا تعقل کنند. پس نیکوترینشان از نظر پذیرش، بهترینشان از نظر معرفت به خداست، و داناترینشان به کار خدا، بهترینشان از نظر عقل است، و عاقل‌ترین آنها، بلندپایه‌ترینشان در دنیا و آخرت است.

امام ششم حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمودند:

مَا أَقْبَحَ بِالرَّجُلِ يَأْتِي عَلَيْهِ سَبْعُونَ سَنَةً أَوْ ثَمَانُونَ سَنَةً يَعِيشُ فِي مَلِكِ اللَّهِ وَ يَأْكُلُ مِنْ نِعْمِهِ، ثُمَّ لَا يَعْرِفُ اللَّهَ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ. چه زشت است که آدمی در ملک خداوند، هفتاد یا هشتاد سال زندگی کند و از نعمت‌های او بخورد، اما خدای را چنان که باید نشناسد. (بحار الانوار/ ۴)

آموزش توحیدمحور

راهکار فعال سازی حس حضور خدا

قرآن

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ. (بقره/۱۶۵)

بعضی از مردم معبودهایی غیر از خداوند، برای خود انتخاب می کنند، و آنها را همچون خدادوست می دارند، اما آنها که ایمان دارند عشقشان به خدا از مشرکان نسبت به معبودهایشان شدیدتر است، و آنها که ستم کردند (و معبودی غیر خدا برگزیدند) هنگامی که عذاب خدا را مشاهده کنند خواهند دانست که تمام قدرت به دست خدا است، و او دارای مجازات شدید است نه معبودهای خیالی که از آنها می هراسند.

حدیث

امام اول حضرت امام علی (علیه السلام) فرمودند:

حُبُّ اللَّهِ نَارٌ لَا يَمْرُ عَلَى شَيْءٍ إِلَّا احْتَرَقَ، وَنورُ اللَّهِ لَا يَطْلُعُ عَلَى شَيْءٍ إِلَّا أَضَاءَ. (مصباح الشریعه/۵۲۳)

دوستی خدا، آتشی است که بر هر چه بگذرد، می سوزد و نور خدا بر هر چه بتابد، درخشیدن می گیرد.

راهکار شریعت جهت نیل به حس حضور خداوند

جایگاه (تمرکز) در موفقیت (دستیابی به حس حضور خداوند)

یکی از نکات ضروری رسیدن انسان به مقام انسانی داشتن آرامش است. قلبی که آرامش ندارد هر لحظه به سوئی مشغول است و زرق و برقهای مختلف چهار محبوب جمادی (پول و ثروت) نباتی (بدن مادی و زیباییهای ظاهری) حیوانی (جنبه های سیاسی اجتماعی و حب پست و ریاست) علمی (اعتباریات علمی نظیر دکتر، مهندس) و یا تلخیها و حوادث ناگوار گوناگون او را مشغول می کند، توان تمرکز ندارد و اگر تمرکز نداشته باشد موفق نمی شود زیرا: هر کار بزرگی جز با تمرکز به نتیجه نمی رسد. کارهای بزرگ نیروی فراوان می طلبد و انسان جز با جمع کردن تمام قوا توان انجام آن را پیدا نمی کند وقتی آشفتگی و پراکندگی به وجود می آید نیروها هدر می روند و هر کدام صرف کاری می شوند. وقتی تیزی میخی را روی دیوار گذاشته ضربه می زنیم میخ فرومی رود؛ چون تمام نیروها از کل میخ در نوک میخ جمع می شود؛ ولی اگر میخ را وارونه بگذاریم و بر تیزی آن ضربه بزنیم فرو نمی رود؛ چون نیرو بخش می شود. سفر به سمت خدا سفری است که با قلب و جان انسان انجام می شود اساس موفقیت انسان در دنیا این است که انسان ربط درون خودش را با خدا بیابد و اتصال به او را در قلبش همیشگی کند؛ لذا آدمی بایستی آرامش داشته باشد تا در درون تمرکز کند و آهسته آهسته در درون خودش آن حقیقت را پیدا کند. اگر شخص می خواهد قلبش به محبت خدا آراسته گردد ابتدا باید قلبش را از ظلمت ها تخلیه و افکار بد و بی فائده را خالی کند آنگاه می تواند قلبش را به نور محبت خداوند روشن نماید.

آموزش توحید محور

نماز تمرکز بر برترین حقیقت عالم هستی

به طور خلاصه چهار ذکر که در **تسبیحات اربعه** خوانده می شود معرفی خداوند است. البته با توجه عمیق انگار لقمه بر می دارید و می خورید و حس می کنید.

ترجمه تفسیری این اذکار عبارتند از:

۱. **سبحان الله** (خدایا تو بی نهایتی) (تمام حدود و نقصان را از او نفی می کنیم)

۲. **الحمد لله** (خدایا تو بهترینی)

۳. **لا اله الا الله** (فقط تو دل مرا میبری)

۴. **الله اکبر** (تو برترینی)

آموزش توحیدمحور

توضیح اسلایدها

سخن امام خمینی (س) با سید احمد در آغاز کتاب آداب نماز:

کتاب آداب الصلاة را که خود از آن بهره‌ای نبردم جز تأسف بر قصور و تقصیر بر ایام گذشته که توانایی بر خودسازی داشتم و حسرت و ندامت در روزگار پیری که دستم تهی و بارم سنگین و راهی بس دراز و پایم لنگ و آوای راحیل در گوش است، هدیه کردم به فرزند عزیزم «احمد» که از قدرت جوانی کامیاب است؛ شاید او ان شاء الله تعالی از محتویات آن که از کتاب کریم و سنت شریف و افادات بزرگان فراهم شده است، بهره‌مند شود و به معراج حقیقی از رهنمایی اهل معرفت راه یابد و دل از این ظلمتکده برکند و به مقصد اصلی انسانیت که انبیا عظام و اولیای کرام - علیهم صلوات الله و سلامه - و اهل الله بر آن راه یافتند و دیگران را دعوت فرمودند، توفیق یابد.

"پسرم خود را که به فطرت الله تخمیر شده‌ای دریاب و از گرداب ضلالت امواج سهمگین خودبینی و خودخواهی نجات ده و به سفینه نوح که پرتو ولایت الله است، رکوب کن که: مَنْ رَكِبَهَا نَجَا وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا هَلَكَ

"فرزندم کوشش کن که در صراط مستقیم که صراط الله است و لو ننگان ننگان حرکت کنی و حرکات و سکنات قلبی و قالبی را رنگ معنویت و الوهیت دهی.

"فرزندم پس از من ممکن است پیشنهاد خدمتی بر تو شود، در صورتی که قصدت خدمت به جمهوری اسلامی و اسلام عزیز است رد مکن و اگر خدای نخواستہ برای هواهای نفسانی و ارضای شهوات است، از آن اجتناب کن که مقامات دنیوی ارزش آن ندارد که خود را در آن راه تباه کنی.

فعال شدن حس حضور خداوند در قلب موجب فعال شدن بعد پنجم (انسانی و فراعقلی) می‌شود که در طول روز خداوند برای سیراب شدن این مرتبه انسان نماز را واجب فرموده که متشکل است حمد و تکبیر و تسبیح و تهلیل است؛ لذا در خدانشناسی چهار ذکر مهم را بایستی آنها را بخوریم هم در اثناء نماز در تسبیحات اربعه و هم در تسبیحات حضرت زهرا (سلام الله علیها) مثل اینکه غذا می‌خوریم جهت رفع گرسنگی که اگر این اذکار را از آن غافل شویم امانت خداوند که (روح) الهی است بدون غذا می‌ماند و در مرحله برزخ ضعیف و ناقص در مرحله شدید آن نابودی روح است متولد می‌شود.

ترجمه تفسیری اذکار چهارگانه

۱. (سبحان الله) خداوند نامتناهی است و از هر نقضی مبرا است با گفتن این جمله اعتراف می‌کنیم که خداوند از هر نقص و عیبی مبرا است و از هر چه در وهم در آید برتر و عالی‌تر است و به هیچ چیز شباهت ندارد.

۲. (الحمد لله) یعنی همه ستایش‌ها مخصوص خداست هر کس هر کجا هر چیزی را مدح و ستایش کند و کمالات آن را بیان کند در حقیقت این ستایش به خداوند بر می‌گردد.

۳. (لا اله الا الله) یعنی هیچ‌کس لیاقت پرستش را ندارد جز (الله) و اله حقیقی همان رب (مالک مدیر عالم هستی از جمله انسان و زندگی او) است و هر لحظه تدبیر و خلق می‌نماید و همان کسی است که مستقل است و دیگران به او وابسته با این جمله اعتراف می‌کنیم که (خالقیت) و (ربوبیت) و (الوهیت) و (استقلال) همه از آن (الله) است و هیچ ذره‌ای در عالم جز او استقلال ندارد.

۴. الله اکبر دو تفسیر دارد تفسیر اول این است که خداوند از همه اشیا بزرگ‌تر است در حقیقت با این ذکر به بزرگی خداوند اعتراف می‌کنیم که حرف خوبی است؛ اما کلام ابتدایی است نه عمیق. تفسیر دوم که معنای عمیق این ذکر است این است که در مقابل خداوند چیزی نیست که مقایسه شود و بعد بگوییم خداوند از هر چیزی بزرگ‌تر است؛ مثلاً وقتی نور خورشید در آینه می‌افتد و نوری از آینه منعکس می‌شود قطعاً صحیح نیست که بگوییم نور خورشید از نور آینه بیشتر است؛ زیرا آینه اصلاً از خود نوری ندارد تا بخواهیم نور او را با نور خورشید مقایسه می‌نماییم این ذکر بیان می‌کند چیزی جدای از خدا و مستقل از او نیست.